

Европейски парламент Parlamento Europeo Evropský parlament Europa-Parlamentet Europäisches Parlament
Euroopa Parlament Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο European Parliament Parlement européen Parlaimint na hEorpa
Europski parlament Parlamento europeo Eiropas Parlaments Europos Parlamentas Európai Parlament
Parlament Ewropew Europees Parlement Parlament Europejski Parlamento Europeu Parlamentul European
Európsky parlament Evropski parlament Euroopan parlamentti Europaparlamentet

Katowice, 29.01.2026 r.

Szanowny Pan

Karol Nawrocki

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Prezydencie,

w związku z przyjęciem przez Parlament Rzeczypospolitej Polskiej (Sejm i Senat) ustawy uznającej język śląski za język regionalny zwracam się do Pana z apelem o podpisanie ustawy legalizującej język śląski.

Ślōnsko godka jest czymś wyjątkowym. To skarb, który nasze starki i starziki – babcie i dziadkowie – przekazywali nam, kolejnym pokoleniom. Trzeba chronić ten skarb. Jeśli język śląski nie otrzyma realnego wsparcia od państwa, istnieje zagrożenie, że zniknie. A przecież już tak wiele z naszego dziedzictwa zostało bezpowrotnie utracone. Brak należytej opieki państwa nad językiem śląskim był jednym z bolesnych doświadczeń epoki komunizmu. Ślązacy byli represjonowani, a ich tożsamość i język – marginalizowane. W 1945 roku Tragedia Górnośląska dotknęła nas właśnie z tego powodu. W komunistycznych obozach – takich jak Zgoda w Świętochłowicach, Rosengarten w Mysłowicach, Centralny Obóz Pracy w Jaworznie czy obóz w Łambinowicach – ludzie ginęli nie za czyny, lecz za to, kim byli. Ginęli dlatego, że byli Ślżakami.

Dziś ma Pan, Panie Prezydencie, niepowtarzalną okazję podjąć decyzję o znaczeniu historycznym, która godnie upamiętni Ślżaków krzywdzonych przez władze komunistyczne i będzie aktem dziejowej sprawiedliwości. Żyjemy w wolnej Polsce i po raz pierwszy mamy coś, czego nie miały wcześniejsze pokolenia Ślżaków i Ślżaczek: realną szansę na zachowanie własnego dziedzictwa kulturowego, w tym naszego języka. To część wspólnego dorobku Rzeczypospolitej, która wzbogaca cały kraj.

To szansa, której nie wolno zmarnować.

Warto w tym miejscu przywołać stanowisko prof. Katarzyny Kłosińskiej, przewodniczącej Rady Języka Polskiego. Wcześniejsza opinia Rady, z 2011 roku, bywała wykorzystywana jako argument przeciwko uznaniu języka śląskiego za język regionalny. Tymczasem w tym roku, podczas posiedzenia komisji senackich prof. Kłosińska wyraźnie opowiedziała się za jego uznaniem, wskazując na dezaktualizację tamtej opinii. Podkreśliła, że obecna sytuacja socjolingwistyczna języka śląskiego jest już zupełnie inna: dziś jest on w znacznie większym

stopniu skodyfikowany, powstaje rozwinięta literatura w tym języku, a liczba osób uznających go za ojczysty, domowy i rodzinny znacznie wzrosła.

Potwierdzają to także dane ze spisu powszechnego. Pół miliona obywateli Polski zadeklarowało posługiwanie się językiem śląskim. Pół miliona ludzi to część społeczeństwa, której nie wolno bagatelizować. Ci obywatele nie są żadną „ukrytą opcją niemiecką”. My nie chcemy odbierać nikomu polskości – śląska tożsamość nie stoi z nią w sprzeczności. Obie te tożsamości, śląska i polska, są jak Odra i Wisła, które płyną w jednym kraju i stanowią o jego tożsamości.

Uznanie języka śląskiego za język regionalny oznaczałoby także szansę na dalszy rozwój tego, co dzięki zaangażowaniu ludzi kultury, nauki, regionalistów i społeczników udało się odbudować w ciągu ostatnich dwóch dekad: teatru, sztuki i piśmiennictwa (w tym podręczników do języka śląskiego). Nie pozwólmy, by przyszłe pokolenia straciły to, co łączy je z przodkami – język. Każdy człowiek ma prawo do własnej tożsamości, języka i szacunku.

Liczni naukowcy i profesorowie poświęcili lata pracy, by skodyfikować język śląski. Obecnie jest on skodyfikowany w znacznie większym stopniu niż język kaszubski był w 2005 roku, gdy uzyskał status języka regionalnego. Nauka jednoznacznie stoi po stronie języka śląskiego. Pański doradca, profesor Andrzej Nowak, jest zwolennikiem uznania języka śląskiego. Jak sam mówił: „śląskość ma głębokie korzenie historyczne, sięgające średniowiecza, i nie została wymyślona współcześnie”. W jego ocenie Polska nie powinna traktować śląskiego regionalizmu jak zagrożenia, które należy zwalczać czy tłumić, lecz jak zjawisko historycznie uzasadnione, wobec którego nie ma powodu odczuwać obaw. Dlatego w 2024 roku opowiedział się za ochroną języka śląskiego.

Za językiem śląskim stoją badania naukowe oraz głos zwykłych Ślązaków. I nie tylko polityków, którzy wyrażają nasze wieloletnie pragnienie uznania tego języka.

Panie Prezydencie, nie lynkej się ślōnski godki. My Slonzoki tyż tukej sōm u sia i momy do tego recht. Ma Pan wyborców o różnych poglądach – i tych liberalnych, i konserwatywnych. Apeluję – proszę podpisać ustawę o uznaniu języka śląskiego za język regionalny. Polska się od tego nie rozpadnie, a przeciwnie – będzie wzmocniona.

Z poważaniem,

Łukasz Kohut

Posel do Parlamentu Europejskiego